

ВИБІР ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ВЛАСТИВОСТЕЙ РАКЕТНИХ КОМПЛЕКСІВ

Балковий А.В.

Науково-дослідний центр ракетних військ і артилерії, м. Суми

У науковій літературі основні властивості озброєння та військової техніки (ОВТ) різних типів трактуються по-різному. Наприклад, до основних властивостей військової автомобільної техніки відносять рухливість, готовність, захищеність і надійність. Основними властивостями танка є: вогнева потужність, захищеність, рухливість, командна керованість. До основних властивостей стрілецького озброєння відносять: калібр, початкову швидкість, дальність стрільби, точність, вогневу потужність, швидкострільність, надійність, вартість.

До основних властивостей артилерійського озброєння відносять: потужність снарядів, далекобійність, точність стрільби, швидкострільність, вогневу маневреність, рухливість, транспортабельність, надійність в експлуатації, простоту та зручність обслуговування.

Як правило, усі властивості класифікують та об'єднують у дві основні групи: бойові та експлуатаційні властивості. Зокрема, наприклад, до бойових властивостей ракетних комплексів (РК) відносять бойову могутність, мобільність, застосовність, живучість, командна керованість тощо. Тобто це властивості, що характеризують безпосередню здатність РК виконувати завдання із підготовки та нанесення ракетних ударів (РУ). У свою чергу, до експлуатаційних характеристик РК відносять надійність, технологічність, економічність, ергономічність тощо. Це властивості, що характеризують витрати на створення РК та підтримання його у здатності виконувати необхідні функції.

Об'єднаним і підсумовуючим результатів аналізу усіх попередніх досліджень є те, що усі зазначені властивості є похідними від основної властивості – ефективності бойового застосування озброєння.

Ефективність – це загальна властивість будь-якої цілеспрямованої діяльності, що розкривається через категорію мети та об'єктивно виражається ступенем її досягнення на основі витрат ресурсів та часу.

Ефективність бойового застосування ОВТ характеризує пристосованість процесу застосування озброєння до виконання бойових завдань за різних умов бойової обстановки.

Особливо важливо підкреслити, що кожна із властивостей може бути оцінена різними показниками і визначена різними кількісними характеристиками. Власне це і є метою формування тактико-технічних характеристик (ТТХ) зразка ОВТ і комплексів озброєння в цілому – упорядкована сукупність кількісних характеристик зразка військової техніки (комплексу), що визначають його властивості.

Автором розглядаються результати досліджень, спрямованих на вибір та класифікацію властивостей РК, визначення критеріїв та показників для їх кількісного оцінювання з метою оптимізації характеристик РК оперативно-тактичного (тактичного) призначення.